

ПЕРЕВАГИ ЗАСТОСУВАННЯ БІНАРНОЇ ОСВІТИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

ADVANTAGES OF APPLICATION OF BINARY EDUCATION IN HIGHER EDUCATION IN THE CONDITIONS OF EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES

Оксана Адлер

Вінницький національний технічний університет

The abstracts of the report highlight the main current trends in higher education. The issue of using binary education in higher education is also revealed. The advantages and disadvantages of binary learning are also presented. The tendencies of reforming the educational process in higher education with the use of advanced methods of knowledge implementation are highlighted.

В основі соціально-економічного прогресу будь якої країни є розвиток її інтелектуальної бази за рахунок підвищення якості науково-освітнього потенціалу. В зв'язку із цим, головним орієнтиром розвитку країни є спрямування на впровадження сучасних, високоефективних освітніх технологій на всіх рівнях освітнього процесу.

Вища освіта на світовому рівні сьогодні представлена у вигляді двох моделей – унітарної та бінарної [1, 2]. Вищі навчальні заклади із унітарною моделлю освіти дають змогу отримати здобувачами загальних академічних ступенів бакалавра або магістра. Поряд із цим бінарна модель освіти передбачає поєднання теоретичних курсів навчання, що забезпечуються вищим навчальним закладом із наданням професійної спрямованості здобувачу позауніверситетськими закладами.

В умовах євроінтеграції та, відповідно, Болонського процесу, перед вищою школою України стоїть сьогодні ряд можливостей у напрямку реформування освітнього процесу із врахуванням елементів навчання, виховання, професійної підготовки, а також наукового зростання [3-5]. Підґрунтя для таких змін освітньої моделі закладено у законах України «Про освіту» та «Про вищу освіту».

Особливої уваги заслуговують сьогодні здобувачі інженерно-технічної освіти. Це пов'язане із тим, що в умовах великих обсягів інформаційних потоків, сучасний інженер повинен володіти здібностями раціонального опрацювання поставлених перед ним задач та вирішення нестандартних завдань та проблем. Сучасний інженер повинен володіти аналітичним складом розуму, швидко знаходити та обробляти інформацію, формулювати гіпотези щодо вирішення поставлених задач, а також бачити та визначати супутні задачі, що на пряму не пов'язані із базовими дисциплінами, які були отримані під час освітнього процесу.

Виховання інженера такого високого науково-професійного рівня можливе якраз саме за допомогою застосування бінарної моделі освіти. В цьому випадку можна забезпечити гармонійне поєднання базової природничої підготовки фахівця (математика, фізика, хімія), загально інженерної підготовки (спеціальні базові дисципліни) та професійно-практичних навиків, отриманих в установах позауніверситетської системи.

Також в умовах мінливості професійних вимог ринку та соціально-економічних умов сьогодення, які стають причиною зміни професій, пошуку нових робочих місць та необхідності сучасного інженера могли швидко переорієнтуватися на зміну вимог роботодавця, важливим є отримання можливості оперативного підвищення кваліфікаційних вимог здобувачів та їхньої перепідготовки. Цю роль на себе сьогодні беруть інститути підвищення кваліфікації та перепідготовки кадрів. Проблема полягає в тому що сьогодні ці інститути існують окремо від вищих навчальних закладів, не забезпечені належною лабораторно-навчальною базою та висококваліфікованим кадровим забезпеченням.

Забезпечення можливості перепідготовки інженера та підвищення рівня його кваліфікації

в межах навчального закладу дало б змогу привабити абітурієнтів, спрямувати їх на вибір професії, мотивувати здобувачів та вивести навчальний заклад на рівень регіонального навчально-науково-виробничого центру.

В рамках бінарної вищої освіти також важливим є застосування різноманітних інтерактивних та нестандартних способів подання матеріалу здобувачам. Навчання у вищій школі з орієнтацією на бінарну модель повинно базуватися на системі певних принципів. (рисунок 1).

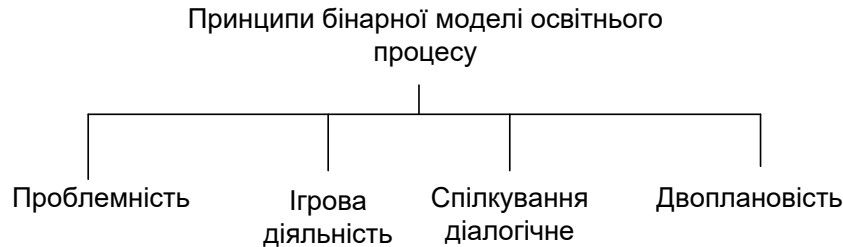

Рисунок 1 – Принципи бінарної моделі освітнього процесу

Дотримання цих принципів дасть змогу навчитися визначати проблемну ситуацію, застосовувати сучасні прогресивні методи генерації ідей щодо вирішення поставлених задач, працювати в команді із різноплановими фахівцями, моделювати проблемні моменти та реалізовувати їхнє рішення на практиці.

Крім того, принципи та базові елементи бінарної моделі вищої освіти можуть бути застосовані не лише на рівні усього вищого закладу, а також на окремих етапах навчального процесу. Наприклад, застосування бінарних лекцій чи практичних занять в рамках вивчення окремих курсів освітньої програми. Застосування бінарних прийомів є найперспективнішим методом викладання у вищій школі, що забезпечує інтеграцію окремих курсів дисциплін, спонукає здобувачів обирати й обґрунтовувати шляхи вирішення поставлених задач, змушує здобувачів приймати активну участь у процесі заняття, стимулює лекторів до розробки власних прийомів навчання із адаптацією до конкретних дисциплін та психологічних особливостей аудиторії [6, 7].

Таким чином, бінарна модель освіти у вищій школі дасть змогу значно підвищити конкурентні позиції сучасного інженера на ринку праці. Організація такого освітнього процесу буде заснована на принципі системності в особистісному і професійному розвитку, забезпечить доступність, безперервність навчання.

Література

1. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб.: реком. МОН України для студентів магістратури вищих навчальних закладів непедагогічного профілю. Херсон, 2011. – 608с.
2. Туркот Т.І., Коновал О.А. Педагогіка та психологія вищої школи: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. – Херсон: Олді-плюс, 2013. – 466 с.
3. Ільченко А.М. Вища освіта і Болонський процес: Навчально-методичний посібник / Автори-укладачі: Ільченко А.М., Шейко С.В. – Полтава: РВВ ПДАА, 2014. – 316 с.
4. Огієнко О. І. Тенденції реформування вищої освіти в контексті євроінтеграційних процесів. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2014, № 1 (35). С. 10-19.
5. Кайдалова Л. Г. та ін. Світовий досвід і тенденції розвитку університетської освіти. «Педагогіка вищої школи» / Л. Г. Кайдалова, Т. В. Лутаєва, Л. В. Штефан. – Х. : НФаУ, 2014. – 56 с.
6. Небога А.О., Садовий М.І., Трифонова О.М. Бінарні уроки у системі освітніх вимірювань. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. – 2011. – № 10. С. 156-160.
7. Дяченко-Богун М. Активні методи навчання у вищому навчальному закладі. Витоки педагогічної майстерності. 2014. Випуск 14. С. 74-79.